

یادداشت

مفهوم جامعه مدنی تیغ دو لبه تیز

قدیر گلکاریان، مدرس روابط بین الملل Near East University

منطقه‌ای که منافع اصلی بسیاری از قدرت های جهانی در آن به تقاطع جدی و به هم نزدیکی می رسداند، خاورمیانه و شمال آفریقاست ولی خاورمیانه کانون مبارزات قدرت های بین المللی و منطقه ای بوده و هست. در دهه های گذشته تأثیرات انباشته شده از شکل گیری نظام جمهوری اسلامی در ایران گرفته تا فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، اشغال افغانستان، جنگ هشت ساله میان ایران و عراق، جنگ خلیج فارس تا شرایط کنونی این منطقه که روسیه سعی دارد به قدرت گذشته اش برگردد؛ چین در صدد شکل دهی کمریند و جاده چین بوده؛ همه و همه در یک کلام باعث شده است که منطقه خاورمیانه به میدانی پر از بحران تبدیل شود و چشم انداز چندان خوش بیثانه ای از آینده حیات اجتماعی- سیاسی در کشورهای منطقه خاورمیانه دیده نشود.

رقابت های منطقه ای میان قدرتهای برتر جهان شرایطی را پدید آورده که حق خواهی مردم مظلوم این منطقه از جهان در رسیدن به دموکراسی و برخورداری از مواهب جامعه مدنی به چالش های جدی بدل شود. از بهار عربی گرفته تا جنبش های آزادیخواهانه و حق طلب جوامع مختلف در منطقه برای رسیدن به جامعه مدنی به دلیل مجموعه ای از اهداف قدرت های بزرگ در خاورمیانه به نقطه کوری رسیده اند. در واقع دینامیک برخورداری از جامعه مدنی، برای جوامع خاورمیانه وجود دارد ولی شبکه پیچیده ای از رقابت چند قطبی منجر به بحران های جدی در لبنان، سوریه، یمن و حتی ایران شده است که اکنون خشناک‌ه اصلی جامعه ایرانی نیز در بیان اعتراضات به تعبیری به شکل و نمادی از اغتشاش معنا یافته است. طبیعی است که دامنه حرکات حق خواهی و دادخواهی مردم از نظام جمهوری اسلامی با دخالت و دستپاسه گری ابزارهای رسانه ای و تبلیغی غرب منجر به آن شده است که نه صدای حق طلبان به درستی به گوش مسئولان برسد و نه برخی از مسئولان توانسته اند با آرایش و درایت لازم به کنه و عمق مسئله پی بزنند. در این میان به قول ضرب المثلی "تُر هم به پای خشک سوخته شده است"

نتیجه اینکه، با گذشت چندین ماه از آغاز اعتراضات مردمی که بنابه علی بعضاً در مسیر نامعقولی هدایت شده و ادامه داشته است، منجر به آن شده است که اکنون باز همان رقابت های بین دول قدرتمند، مبارزه جامعه مدنی را دچار تعطل و شکست سازد و پهنانه ای شده است که اولویت های ژئوپلیتیکی از این مسیر میان قدرت های جهانی بیش از پیش برترنگ تر شود. به طوری که، اجماع در حال شکل گیری علیه ایران، جسارت یافتن کشورهای اروپایی و ایالات متحده در اعمال فشارهای سیاسی در کنار تحریم های اقتصادی به شرایطی هدایت شود که آرزوی داشتن جامعه مدنی در جامعه ایران به تیغ دو لبه تیز بدل شود که هم انصراف از خواسته ها به زیان جامعه ایرانی تمام شود و هم برپایه اصل نادان آن برای رسیدن به جامعه مدنی برایش خسارات زیادی در بر داشته باشد. یعنی در هر دو حالت قربانی اصلی، جامعه ایرانی است؛ در این بین آنچه باید دیگران می‌شود اینکه، اکنون جسارت و شجاعت تغییر نام "خلیج فارس" را به "خلیج عربی" به صورت آشکار پیدا کنند.
کشورهای عربی متحد القول در باز پس گیری جزایر سه گانه به همدیگر چراغ سبز همکاری نشان دهند.
کشورهای همسایه به راحتی حق آبه ایران را در شرق و غرب نادیده بگیرند، چون شرایط در سطح بین المللی به وضعیتی رسیده است که هر کسی از راه می رسد، می‌خواهد به نجوی از آب گل آلود ماهی بگیرد و مطمئن است که ایران به سرعت به سمت انزوای سیاسی در صحنه بین المللی رانده می شود، این حقیقت تلخ را نباید از ذهن دور داشته باشیم!

بدینهی است که با بروز انقلاب اسلامی در ایران و تلاش سیاسی در صدد انقلاب از سال ۱۳۵۸ به بعد، باعث شده است که ایران به یکی از برجسته ترین نمونه از دولت های تبدیلی شود که بازیگران غیر دولتی نقش عمده ای نقش اهداف سیاسی بازیگران دولتی دارد. یعنی حضور مردم در کف خیابانها در حمایت از نظام جمهوری اسلامی همیشه نکته اتکای نظام جمهوری اسلامی به مشروعیت خود و حق خواهی و قدرت طلبی بوده و در مقابل آن، اتحادهای شکل گرفته در کوتاه و میان مدت برای فروپاشی نظام جمهوری اسلامی در بین قدرتهای جهانی از جمله نیکه اشتراک عقیده و اراده سیاسی بوده است. در این میان صد تاسف که ادامه در بودن بحران و مبارزه ژئوپلیتیکی میان ایران با قدرت های بزرگ باعث شده است که جامعه ایرانی از نظر رفاه و آسایش به درجات خیلی پایینی تنزل کند و هر روز که می گذرد چرخ زندگی و معیشتی مردم دچار گره های کوری بشود. در این میان، ریزش جامعه نخبگان، مهاجرت بی حد و حصر، فرار سرمایه ها از کشور، ناتوانی و فرسوده شدن زیر ساخت های صنعتی و فنی در اغلب بخش های تولیدی و تجاری منجر به فرسایش سریع شده است. جامعه ایرانی با برخورداری از نسل جوان که نیاز به امید و آینده نگرى و برنامه ریزی جریح برای استفاده از حقوق اولیه زندگی اعم از کار، شایستگی در صنف خود، داشتن خانواده و بهره وری از نیازهای اولیه زندگی را دارد، در کنار ا هممال کارپها از سوی برخی از مسئولان کشور به نقطه ای از ناملیدی رسیده اند که ذهن و فکر خود سیاسی و ایمیال را از منایعی تأمین می کنند که در نگاه دولتمردان، رسانه های معاند و کشورهای متخاصم از آنها یاد میشود. فراموش نشود که دلالتان این شرایط تبعیذهای سیاسی، رسانه شدگان از قفل سیاست، خود باختگان فکری و دیدگاهی هستند که فقط نام و یاد افاد خواهند جامعه مدنی را بسازد هم بر تیزه کربن قرآن علم کرده و سعی دارند، تپ و انتهاب را از بین نبرند. کشته شدگان در کف خیابان و با محکوم شدگان مغفول در جریان اعتراضات برایشان به راستی اهمیتی ندارد. بلکه دلال صفخانه از آنها برای ملتهب ساختن جامعه استفاده می کند و مؤثر محرک فشار سیاسی- اقتصادی قدرتهای جهانی را سریعتر می سازند. در این میان چه بسا، مسئولاتی که بدون پرداختن شرایط از نگاه جامعه شناسانه، کاوشگرانه، روان شناسانه و حتی کارشناسانه چنان خشناکانه مردم در رسیدن به جامعه مدنی را به پرتگاه می کشانند که دود آتش بارفروخته شان پیش از هر کسی به چشم خودشان می رود و بهرمز بر تیزه داغ قدرت های جهانی و دلالتان سیاسی می افزایند. نتیجه اینکه، حال که کشورهای اروپایی سعی دارند اجماع جهانی را با غیر مشروع سازی نظام ایران در انحاء بین المللی شکل دهند؛ برجام را مرده تلقی کرده و در صدد اجرای پلن بی هستند. در حالی که به بهانه همکاری ایران با روسیه در بخش نظامی سازی دانه بحث قطع نامه ۲۲۳۱ با هر روی میز بیاورند، در حالی تالاشان بر این است که ایران را بر اساس منشور ۷ سازمان ملل بار دیگر به عنوان کشوری متخل امنیت بین المللی تلقی کنند، شایسته است بار دیگر نگاهی جدی و دور اندیشانه به شرایط کنونی داشته باشیم. این نگاه هم از سوی مسئولان امری الزامی است و هم از سوی مردم بازبینی و درکی اجتناب ناپذیر است. یقین نداریم که شرایط کنونی هیچ به نفع کسی نخواهد بود. هدف مقدس برخورداری از جامعه مدنی تیز به ماندن تیغ دو لبه تیز تنها و فقط جامعه ایرانی را خواهد برید. نظام موفق سیاسی آن نظامی است که درک مشترکی با جامعه داشته باشد و کشور را از لبه پرتگاه سقوط با پشتوانه ملی رهایی دهد.

از ما گفتن بود و بس!

طرح اول

تنفس هوای پاک در روزهای سرد سال نه تنها در پایتخت، بلکه در بسیاری از کلانشهرهای کشور همچون مشهد، تبریز، کرج، اصفهان، شیراز، اهواز، قم و اراک به آرزوی شهروندان تبدیل شده است به طوری که زندگی در این شرایط و تنفس انواع و اقسام آلاینده‌ها، آسیب‌های بعضاً جبران ناپذیری را برای سلامت آنان در پی دارد.

از آغاز فصل پاییز که هوا رو به سرما می‌رود آلودگی به هوای کلانشهرهای ایران هجوم می‌آورد و نفس کشیدن را برای مردم دشوار می‌کند به طوری که طبق تعاریف ارائه شده در قانون هوای پاک، آلودگی هوا عبارت است از انتشار یک یا چند آلاینده اعم از آلاینده‌های جامد، مایع، گاز، پرتوهای یونساز و غیریونساز، بو و صدا در هوای آزاد، به صورت طبیعی یا انسان ساخت، به مقدار و مدتی که کیفیت هوا را به گونه‌ای تغییر دهد که برای سلامت انسان و موجودات زنده، فرآیندهای اکولوژیکی یا آثار و ابنیه زیان‌آور است و یا سبب از بین رفتن یا کاهش سطح رفاه عمومی شود که قابل لمس هستند.

در برخی روزها آلودگی هوا آفتدُر شرایط را دشوار می‌کند که دستگاه‌های ذریط به عنوان راهکار کوتاه مدت به فکر تعطیلی ادارات، مدارس و گاهی دانشگاه‌ها می‌افتند در حالی که تعطیلی ادارات شامل حال همه نمی‌شود و کارکنان برخی شرکت‌های خصوصی در روزهای خاکستری شهر نیز حضور پیدا می‌کنند که اینن موضوع در بلندمدت باعث ابتلای افراد به بیماری‌های قلبی و ریوی می‌شود و در آینده بار مضاعف هزینه‌های ناشی از چنین بیماری‌هایی را به سیستم سلامت کشور شاهد خواهیم بود چرا که در بلندمدت آسیب‌هاشان نمود پیدا خواهد کرد.

به گفته کارشناسان، مهمترین راهکار برای پیشگیری و کاهش خسارات جانی و مالی به شهروندان و کشور، نوسازی و توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی است که آن هم سالهاست در گیر و دار بوروکراسی های زائد در جا می زند.

طرح دوم

یک پژوهشگر حوزه آلودگی هوا گفت: مراکز تحقیقاتی و اتاق‌های فکر مهم کشور از جمله مرکز پژوهش‌های مجلس، باید به جای نوشتن توصیه های کارشناسی به فکر برنامه ریزی برای اجرای راهکارهای عملیاتی در راستای مبارزه با آلودگی هوا باشند.

یوسف رشیدی ادامه داد: با توجه به مشکلات بودجه‌ای شدید دولت، ابتدا باید به فکر تدوین

اخبار

۲

شماره ۵۸۴۵ / سال ۲۴ / چهارشنبه ۲۸ دی ۱۴۰۱ / ۲۵ جمادی الثانی ۱۴۴۴ / 18 Jan 2022

در دیدار دستیار ویژه رئیس جمهور روسیه با معاون اول رئیس جمهور؛

اجرای راه آهن رشت – آستارا و توسعه میادین نفت و گاز سرعت می گیرد

سطح منطقه گریزی زد.

به گفته مخبر با اجرای طرح‌های مشترک در زمینه های مختلف نظیر تولید خودرو، سطح همکاری‌های تجاری و اقتصادی فی‌مابین ارتقاء خواهد یافت.

دستیار ویژه رئیس جمهور روسیه نیز در این دیدار، تعاملات گسترده میان دو کشور را راهگشا و مؤثر در تحقق اهداف مشترک توصیف کرد و گفت: در این سفر از طرح راه آهن رشت– آستارا و بندر کاسپین بازدید خواهیم کرد تا تصویر دقیقی از روند اجرای طرح داشته باشیم.

ایگور لویتین با اشاره به دیدار خود با رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افزود: روند همکاری بانک های مرکزی دو کشور را پیگیری و دنبال می کنیم و امیدوارم موافقتنامه امضا شده میان دو کشور هرچه سریعتر اجرا شود.

او بر آمادگی روسیه برای مشارکت با جمهوری اسلامی ایران در تامین محصولات غذایی و کالاهای شرکت های روسی برای تولید مشترک خودرو، بالگرد و تجهیزات کشاورزی هم خبر داد.

در این دیدار که وزیران نفت و راه و شهرسازی ایران و رییس بزرگترین شرکت حمل و نقل و لجستیک روسیه و نماینده شرکت گازپروم نیز حضور داشتند، آخرین وضعیت طرح های مشترک و زمینه‌های همکاری‌های مشترک مورد بررسی قرار گرفت.

وزیر اطلاعات: مبارزه با عناصر نفوذی در دستور کار است

رسانه‌ای به دنبال در هم شکستن استقامت مردم ایران است و با همکاری مردم و هم افزایی نیروهای نظامی، انتظامی، قضایی و امنیتی تحت تدابیر حکیمانه رهبر معظم انقلاب شاهد شکست دشمن هستیم.

حجت الاسلام خطیب با بیان اینکه دشمن به دنبال این است تا عزت، قدرت و زمینه گسترش انقلاب اسلامی ایران در جهان را تحت تاثیر قرار دهد، تاکید کرد: دو همت سرداران بزرگ، خون شهدا و عزم خود مردم شاهد فراگیر شدن نفوذ محور مقاومت در خارج از مرزهای کشورمان هستیم که این نتیجه خلوص و هوشمندی افرادی همچون شهید سلیمانی است.

وزیر اطلاعات دشمن همواره به دنبال فرصت

برای ارضای زدن به کشورمان است و به همین دلیل باید هوشمند باشیم.

وی تصریح کرد: جهت گیری دولت انقلابی و مردمی، در بودجه سال آینده عدالت محوری و انضباط اقتصادی است و رییس جمهور به دنبال به حداقل رساندن مشکلات و افزایش رفاه در جامعه است.

توافق تسریع شود.

معاون اول رییس جمهور به اینکه ایران و روسیه با استفاده از ارز ملی دو کشور در مبادلات تجاری ضروری است که باید به طور جدی دنبال شود. می‌توانند بخش زیادی از مسائل بانکی موجود را از میان بردارند و این اقدام به گسترش مبادلات تجاری فی‌مابین منجر می شود، به نقش آفرینی و مشارکت تهران و مسکو در زمینه تامین محصولات غذایی در

خاطرنشان می‌کند: اجرایی شدن توافق‌ها و مشارکت دو کشور در توسعه میادین نفتی و گازی امری مهم و ضروری است که باید به طور جدی دنبال شود.

وی رفع مسائل و موانع بانکی را گامی در جهت توسعه همکاری‌های اقتصادی و تجاری دانست و افزود: توافق های خوبی در این زمینه میان دو کشور

به امضا رسیده که باید در اجرایی شدن کامل این

رشد اعتبارات استانی در لایحه بودجه

افزایش یافته که رشد داشته است.

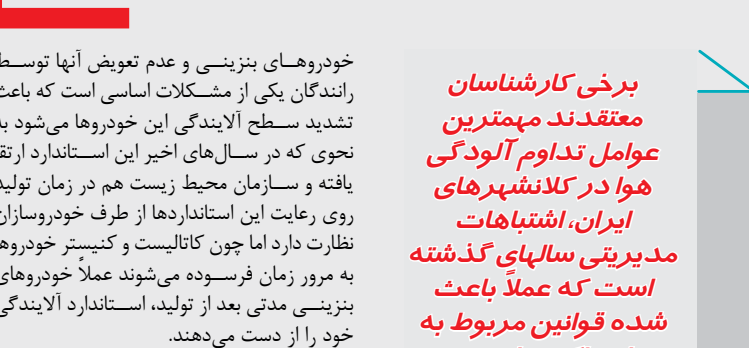
وی ادامه داد: همه پیششیبانی از عمران و توسعه سرمایه‌گذاری استان‌ها به اعتبارات استانی در لایحه محدود نشده و دولت پیشنهاداتی را در حوزه تسهیلات آورده است که امیدواریم اگر کلیات تصویب شود، در رسیدگی به جزئیات و در شور دوم بیشتر به این موضوع ورود کنیم. رئیس کمیسیون تلفیق تومان از اعتبارات اقتصادی و سرمایه‌ای استانی، از قانون مربوط به توسعه متوازن، ۲۷ هزار میلیارد تومان از اعتبارات تکلف دارایی و سرمایه‌ای استانی، ۲۱ هزار میلیارد تومان از ۳ درصد نفت و گاز و ۲ هزار میلیارد تومان از ۰۲۷ درصد ارزش افزوده را برای این منظور پیش‌بینی کرده است.

حسینی در ادامه با بیان اینکه نزدیک به ۱۵۰ شاخص برای نحوه توزیع و تخصیص اعتبارات در سطح استان‌ها به کار گرفته می‌شود، اظهار داشت: نمایندگان کمیسیون تلفیق در این خصوص با میر کاظمی صحبت کردند که مورد استقبال قرار گرفت و قرار شد در شور دوم تدبیر بیشتری در این خصوص داشته باشیم و به صورت دقیق‌تری موضوع را بررسی کنیم.

وی در ادامه با اشاره به پیشنهادی مبنی بر تبدیل ۳۶۰ پروژه ملی به پروژه استانی عنوان کرد: در مجموع، بررسی‌های میدانی حکایت از این دارد که وقتی پروژه‌ای از ملی به استانی تبدیل می‌شود در دربار اعتبارات استانی اختصاص یافته بود، عنوان استان‌ها از تخصیص ملی پایین‌تر بوده و این یک نقص است و باید به این مسأله پرداخته شود.

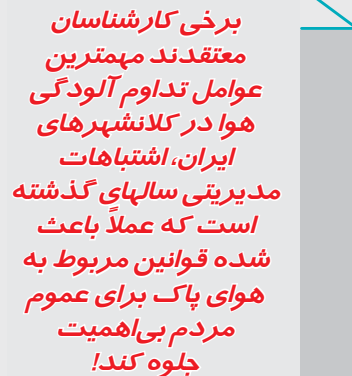

بردارند. کارشناسان برای رفع آلودگی هوا از مسائل فنی سخن می‌گویند؛ از اهمیت اصلاح استانداردهای سوخت در ایران و ارتقای سطح معاینه فنی خودروها گرفته تا گسترش ناوگان حمل و نقل عمومی، اصلاح سوخت نیروگاه‌ها و کارخانجات برای کاهش میزان انتشار آلودگی از سوی این منابع آلاینده که متأسفانه تاچخال تقریباً لاینحل مانده است. نکته جالب توجه اینکه، قانون هوای پاک در سال ۹۶ تصویب شده و قرار بود به موارد مذکور سسر و تسامان دهد اما به گفته کارشناسان، در مجموع بیش از ۶۰ قانون، مصوبه، آیین‌نامه و بخشنامه درباره هوای پاک وجود دارد که پیشینه برخی از آنها حتی به قبل از انقلاب بازمی‌گردد ولی با وجود مقررات مربوط به هوای پاک شهروندان در شهرهای بزرگ کشور از هوای پاک محرومند و معلوم نیست مشکل از کجاست...

خودروهای بنزینی و عدم تعویض آنها توسط رانندگان یکی از مشکلات اساسی است که باعث تشدید سطح آلودگی این خودروها می‌شود به نحوی که در سال‌های اخیر این استاندارد ارتقا یافته و سازمان محیط زیست هم در زمان تولید روی رعایت این استانداردها از طرف خودروسازان نظارت دارد اما چون کاتالیست و کبسیتر خودروها به مرور زمان فرسوده می‌شوند عملاً خودروهای بنزینی مدتی بعد از تولید، استاندارد آلودگی خود را از دست می‌دهند.

رشیدی با تاکید بر لزوم در نظر گرفتن گارانتی مادام العمر برای تعویض کاتالیست خودروها توسط شرکت هوای خودروساز اضافه کرد: باید مقرراتی را تصویب کنیم که بر اساس آن خودروسازان موظف شوند که کاتالیست خودروها را به هر تعدادی که در طول عمر یک خودرو نیاز است، تا زمان فرسوده شدن یک خودرو گارانتی کنند تا رانندگان بتوانند هر زمان که نیاز شد،

شده و در نهایت به اجرای راهکارهای موثر، عملیاتی و خودگردان در سراسر کشور بپردازیم.
وی افزود: مسئله معیوب شدن کاتالیست

رئیس کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۲ کل کشور گفت: نزدیک به ۱۵۰ شاخص برای نحوه توزیع و تخصیص اعتبارات در سطح استان‌ها به کار گرفته می‌شود.

به گزارش خبرنگار گفت‌وگو پارلمانی ایرنا، سید شمس‌الدین حسینی در نشست این کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۲ گفت: بررسی کلیات لایحه بودجه در کمیسیون تلفیق به اتمام رسیده و عصر امروز درباره کلیات آن رای گیری می‌شود.

حسینی با قدردانی از افرادی که ۱۰جلسه فشرده همراهی کردند تا بررسی کلیات لایحه بودجه به اتمام برسد، گفت: در نشست‌های کمیسیون توانستیم تمام زوایای بودجه را طبق ماده ۵ آیین‌نامه کمیسیون بررسی کنیم.

وی در ادامه با اشاره به برگزاری جلسه کمیسیون به صورت ۴ ساعت بی‌وقفه که به پرشش و پاسخ درباره اعتبارات استانی اختصاص یافته بود، عنوان کرد: در مجموع اعتبارات عمرانی استانی از ۷۱ هزار میلیارد تومان به حدود به ۸۵ هزار میلیارد تومان

«عصر آزادی» به بهانه روز ملی هوای پاک از حرکت لاک پشتی طرح‌های کنترل آلودگی هوای کلانشهرهای ایران گزارش می دهد

قانون هواساز نیست؟!

عصر آزادی / شهرام صادق زاده

مسئله آلودگی هوا ابعاد متعددی دارد که نمی‌توان صرفاً با داشتن یک رویکرد، آن را حل کرد لذا در هر دوره زمانی باید بر اساس شرایط موجود کشور، برای رفع این معضل اساسی برنامه ریزی کرد اما چون در سال‌های گذشته رویکرد کشور برای مبارزه با آلودگی هوا متناسب با شرایط روز به ویژه مشکلات اقتصادی گریبانگیر دولت تغییر داده نشده برای همین، کنترل این پدیده موفقیت آمیز نبوده است. بزرگداشت ۲۹ دی ماه به عنوان "روز ملی هوای پاک" در حالی برگزار می‌شود که هوای آلوده رقت و جان بسیاری از شهروندان را گرفته است لذا کارشناسان ۱۰ درصد مردم نوزادان زیر یک سال را منتسب به آلودگی هوا دانسته‌اند پس با این حساب، مسئولان نمی‌توانند هیچگونه اظهارنظری درباره این روز بر زبان جاری سازند تا زمانی که گام قابل محسوسی در راستای پیشگیری از آلودگی هوا

راهکارهای خودگردان کنترل آلودگی هوا و سپس اجرای این راهکارها به صورت آزمایشی باشیم و بعد هم وقتی به راهکارهایی عملیاتی بدون صرف

